

अग्निस्तापसः। विश्वे देवाः। अनुष्टुप्।

अग्ने अच्छा वदेह नः प्रत्यङ्गः सुमना भव। प्र नो यच्छ विशस्पते धनदा असि नस्त्वम्॥ १०.१४१.०१
अग्ने- पावक सर्वभूतहितक्रतो। इह- अत्र। नः- अस्मान्। अच्छ- अभिलक्ष्य। वद- ब्रूहि।
प्रत्यङ्ग- प्रत्यञ्चन्। नः- अस्माकम्। सुमनाः- सुचित्तः। भव। विशस्पते- प्रजापते। नः-
अस्मभ्यम्। प्र यच्छ- देहि। नः- अस्माकम्। त्वम्। धनदाः- धनदाता। असि- भवसि॥१॥

प्र नो यच्छत्वर्यमा प्र भगः प्र बृहस्पतिः। प्र देवाः प्रोत सूनृता रायो देवी देदातु नः॥ १०.१४१.०२
नः- अस्मभ्यम्। अर्यमा- दानाधिदेवता। प्र यच्छतु। भगः- सौभाग्याधिदेवता। बृहस्पतिः-
मेधाधिदेवता। प्रयच्छतु। देवाः प्रयच्छन्तु। उत- अपि च। सूनृता- प्रियहितवाक्। देवी-
द्योतनशीला। नः- अस्मभ्यम्। रायः- दानयोग्यधनम्। प्रयच्छतु॥२॥

सोमं राजानमवसेऽग्निं गीर्भिर्हवामहे। आदित्यान्विष्णुं सूर्यं ब्रह्माणं च बृहस्पतिम्॥ १०.१४१.०३
राजानम्- रज्जकम्। सोमम्- रसाधिदेवतम्। अग्निम्- पावकं सर्वभूतहितक्रतुम्। अवसे- रक्षायै।
गीर्भिः- वाग्भिः। हवामहे- आह्वयामः। आदित्यान्- अखण्डप्रकृतिसम्बन्धिनः। विष्णुम्-
सर्वव्यापिनं परमात्मानम्। सूर्य- तदंशमात्मसूर्यम्। ब्रह्माणम्- महत्तत्त्वाधिदेवतं हिरण्यगर्भम्।
च। बृहस्पतिम्- तदंशं मेधाधिदेवतम्। हवामहे॥३॥

इन्द्रवायू बृहस्पतिं सुहवेह हवामहे। यथा नः सर्व इज्जनः संगत्यां सुमना असत्॥ १०.१४१.०४
इन्द्रवायू- ईशनाधिदेवता प्राणाधिदेवता च। सुहवा- शोभनाह्वानपात्रौ। बृहस्पतिम्-
मेधाधिदेवतम्। इह- अत्र। हवामहे- आह्वयामः। यथा। नः- अस्मभ्यम्। सर्व इज्जनः- सर्वोऽयं
देवजनः। सङ्गत्याम्- सङ्गमने। सुमनाः- शोभनमनस्कः। असत्- भवेत्। तथा आह्वयामः॥४॥

अर्यमणं बृहस्पतिमिन्द्रं दानाय चोदय। वातं विष्णुं सरस्वतीं सवितारं च वाजिनम्॥ १०.१४१.०५

अर्यमणम्- सौशील्याधिदैवतम् । बृहस्पतिम्- मेधाधिदैवतम् । इन्द्रम्- ईशनाधिदैवतम् । वातम्- प्राणाधिदैवतम् । विष्णुम्- सर्वव्यापिनं परमात्मानम् । सरस्वतीम्- रसचोदयित्रीम् । वाजिनम्- गतिमन्तम् । सवितारम्- प्रेरकमात्मानम् । दानाय । चोदय ॥५॥

त्वं नो अग्ने अग्निभिर्ब्रह्म यज्ञं च वर्धय । त्वं नो देवतातये रायो दानाय चोदय ॥ १०.१४१.०६

अग्ने । त्वम् । नः- अस्माकम् । ब्रह्म- मन्त्रं मेधां वा । यज्ञं । च । अग्निभिः- भवत्प्रणालीभिः ।

वर्धय । त्वम् । नः- अस्मान् प्रति । देवतातये- यज्ञाय देवपूजायै । दानाय । इष्टापूर्ताभ्यामिति भावः ।

रायः- सम्पदम् । चोदय ॥६॥